

Одлука којом се доноси Закон о измјенама и допунама Закона о меморијалном центру Сребреница-Поточари спомен обиљежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године

Бр. 16/23

Користећи се овлаштењима која су високом представнику дата чланом V Анекса 10 (Споразум о цивилној имплементацији Мировног уговора) Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Општи оквирни споразум), према којем је високи представник коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења поменутог Споразума о цивилној имплементацији наведеног Мировног уговора; и посебно узевши у обзир члан II.1(д) претходно наведеног Споразума, према којем високи представник “пружа помоћ, када то оцијени неопходним, у изналажењу рјешења за све проблеме који се појаве у вези са цивилном имплементацијом”;

Позивајући се на став XI.2 Закључака Вијећа за имплементацију мира које се састало у Бону 9. и 10. децембра 1997. године, у којем је Вијеће за имплементацију мира поздравило намјеру високог представника да искористи свој коначни ауторитет у земљи у погледу тумачења Споразума о цивилној имплементацији Мировног уговора како би помогао у изналажењу рјешења за проблеме, како је претходно речено, “доношењем обавезујућих одлука, када то буде сматрао неопходним,” у вези са одређеним питањима, укључујући (у складу са тачком (ц) овог става) и “мјере којима се осигурава имплементација Мировног споразума на читавој територији Босне и Херцеговине и њених ентитета”;

Позивајући се такође на став 4 Резолуције 1174 (1998) Савјета безбједности Уједињених нација од 15. јуна 1998. године, према којем Савјет безбједности, у складу с поглављем VII Повеље Уједињених нација “...понавља да је високи представник коначни ауторитет за тумачење Анекса 10 о цивилној имплементацији Мировног уговора и да у случају спора може давати своја тумачења и препоруке, те доносити обавезујуће одлуке, како год оцијени да је неопходно, о питањима која је образложило Вијеће за имплементацију мира у Бону 9. и 10. децембра 1997. године;

Констатујући да су и међународни и домаћи судови пресудили да је у Сребреници почињен геноцид;

Присјећајући се Одлуке високог представника од 25. октобра 2000. године, којом се трајно одређује земљишна локација у Поточарима у општини Сребреница за мезарје и светиште на којем ће се подићи спомен-обиљежје онима који су страдали у јулу 1995. године у Поточарима/Сребреници;

Констатујући да је, према наведеној Одлуци од 25. октобра 2000. године, високи представник, у складу с важећим домаћим законодавством, намјеравао основати фондацију или удружење у циљу трајног управљања мезарјем и спомен-обиљежјем те осигуравања њиховог првобитног финансирања;

Имајући у виду да је Фондација Сребреница-Поточари Спомен обиљежје и мезарје, установљена Одлуком високог представника, бр. 102/01 од 10. маја 2001. и уписана у Регистар фондација од јавног интереса, рјешењем Министарства цивилних послова и комуникација Босне и Херцеговине бр. 01/6-166-1-МП/02 од 11. децембра 2002. године;

Надаље узимајући у обзир Одлуку високог представника од 25. јуна 2007. године, којом се доноси Закон о Меморијалном центру Сребреница-Поточари Спомен обиљежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године, којом је установљен Меморијални центар Сребреница-Поточари Спомен обиљежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године као правни слиједник Фондације Сребреница-Поточари Спомен обиљежје и мезарје, и надовезујући се на процес који су иницирали моји претходници;

Свјестан значаја који успоставља мезарја и спомен-обиљежја има у погледу затварања болног поглавља за жртве као и у погледу остваривања помирења у Босни и Херцеговини и у региону, путем којег ће се потом промовисати трајан мир;

Потврђујући, уз дубоко жаљење, да велики број жртава убијених у Сребреници/Поточарима и даље остаје да се пронађе и ексхумира са још увијек непознатих мјеста;

Потврђујући такође да је на Босни и Херцеговини да осигура да се коначно мјесто починка и локација за спомен-обилежје за оне који су нестали у наведеном геноциду утврди и да се њиме долично управља;

Свјестан такође неопходности сталног подсјећања на то да ниједан геноцид нигдје и никада не би смио бити почињен против било којег народа;

Поштујући марљиво залагање у остваривању помирења и обилежавању сјећања од стране оних који су у геноциду изгубили своје најмилије, своје мајке, очеве и дјецу;

Свјестан кључне улоге коју Меморијални центар Сребреница-Поточари Спомен обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године има у процесу помирења у Босни и Херцеговини и региону као и у едукацији младих генерација о најважнијој потреби да слиједи заједничко обећање да се такви догађаји “никад више” неће поновити;

Увјерен у потребу даљњег дјеловања како би се наставило с развијањем и проширивањем активности Меморијалног центра Сребреница-Поточари Спомен обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године, и то посебно оних у вези са сјећањем на геноцид и жртве с циљем да се спријечи порицање и ревизионизам, осигура превенција поновне појаве кршења људских права и допринесе помирењу;

Уз изразе захвалности особљу и волонтерима Меморијалног центра Сребреница-Поточари Спомен обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године, као и удружењима жртава, на значајном раду који обављају како би допринијели помирењу;

Спреман да помогнем и подржим да се Меморијални центар Сребреница-Поточари Спомен обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године и даље развија;

Позивајући све у Босни и Херцеговини да заједно раде на изградњи боље будућности за све;

Узимајући у обзир, констатујући и имајући у виду све претходно наведено, овим доносим сљедећу одлуку:

**ОДЛУКА КОЈОМ СЕ ДОНОСИ ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О МЕМОРИЈАЛНОМ ЦЕНТРУ СРЕБРЕНИЦА-ПОТОЧАРИ
СПОМЕН ОБИЛЕЖЈЕ И МЕЗАРЈЕ ЗА ЖРТВЕ ГЕНОЦИДА ИЗ 1995. ГОДИНЕ**

Закон који слиједи и чини саставни дио ове Одлуке ступа на снагу како је предвиђено у члану 3. овог закона, на привременој основи, све док га Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине не усвоји у истом облику, без измјена и допуна и без додатних услова.

Ова Одлука ступа на снагу одмах и одмах се објављује на службеним интернетским страницама Уреда високог представника и у “Службеном гласнику Босне и Херцеговине”.

Сарајево, 20. септембра 2023.

Кристијан Шмит

Високи представник

**ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О МЕМОРИЈАЛНОМ
ЦЕНТРУ СРЕБРЕНИЦА-ПОТОЧАРИ СПОМЕН ОБИЛЕЖЈЕ
И МЕЗАРЈЕ ЗА ЖРТВЕ ГЕНОЦИДА ИЗ 1995. ГОДИНЕ**

Члан 1.

У Закону о Меморијалном центру Сребреница-Поточари Спомен обилежје и мезарје за жртве геноцида из 1995. године (“Службени гласник БиХ”, бр. 49/07 и 12/23), члан 7. мијења се и гласи:

“Члан 7.

(Мандат и циљеви)

(1) Мандат и циљеви Меморијалног центра су:

- a) изградња и одржавање просторија, објеката и теренâ (земљишних површина) Меморијалног центра;
- б) пријем и исплата средстава за Меморијални центар;
- ц) сарадња са сличним центрима, фондацијама и удружењима широм свијета;
- д) организовање изложби и посјетâ Меморијалном центру;
- е) куповина, сакупљање и други видови прибављања артефаката од значаја за Меморијални центар, документовање, архивисање и презентовање података и предмета који су припадали жртвама геноцида, те осигуравање релевантне литературе о геноциду;
- ф) организовање истраживања геноцида, прикупљање историјских података и издавање публикација о геноциду;
- г) организовање и промовисање едукације о геноциду, укључујући, између осталог, и реализовање едукционих програма намијењених ученицима и наставницима те широј јавности;
- х) укључивање организација жртава да буду дијелом подухвата преноса знања и искустава о геноциду, ратним злочинима и злочинима против човјечности на младе генерације;
- и) обављање осталих активности од значаја за Меморијални центар.

(2) На поступак набавке артефаката из члана 7. став (1) под тачком е), који су јединствени и може их осигурати искључиво одређено физичко или правно лице, неће се примјењивати Закон о јавним набавкама БиХ ("Службени гласник Босне и Херцеговине", бр. 39/14 и 59/22). У вези с тим артефактима, Управни одбор доноси Правилник о поступку набавке којим се уређује начин процјене вриједности артефаката, оцјена њихове релевантности за Меморијални центар и поступак њихове набавке.

Члан 2.

Иза члана 15. додаје се нови дио у Закону, као и нови чланови 15а, 15б, 15ц, 15д и 15е, који гласе:

"Дио А1 – Одјел за истраживање геноцида и за едукацију о геноциду

Члан 15а

(Одјел за истраживање геноцида и за едукацију о геноциду)

(1) За потребе извршавања мандата из члана 7. под тачкама ф) и г) овог закона, у оквиру Меморијалног центра оснива се Одјел за истраживање геноцида и за едукацију о геноциду (у даљем тексту: Одјел), с циљем подизања свијести о значају спречавања геноцида, мржње и предрасуда према било којој групи лица, као и за савјетовање Управног одбора Меморијалног центра о раду Меморијалног центра.

(2) Управни одбор именује до 10 домаћих или страних стручњака на мандат у трајању од 5 година, уз могућност поновног именовања.

(3) Након консултација с директором и члановима Савјетодавне радне групе, Управни одбор ће установити листу могућих кандидата којима ће бити понуђен ангажман у Одјелу.

(4) Сваки члан Управног одбора и Савјетодавне радне групе те директор Меморијалног центра могу Управном одбору предложити једног или више стручних кандидата.

(5) Чланови Одјела ће бити реномирани стручњаци из области попут историје, политичких наука, права и других научних области од значаја за обављање послова Одјела с вишегодишњим искуством у предметној области и биће лица високих моралних стандарда. Поступак за одабир и именовање ће се подробије уредити правилником којег доноси Управни одбор.

(6) Чланови Одјела бирају између себе предсједавајућег Одјела који ће бити надлежан за организацију рада, постављање циљева и утврђивање програма те одређивање других активности у циљу извршавања мандата утврђеног чланом 7. под тачкама ф) и г.) овог закона.

(7) Чланови Одјела могу бити у радном односу или на други начин ангажовани у Меморијалном центру, те имају право на плату или накнаду у зависности од врсте ангажмана.

(8) Плате или накнаде за чланове Одјела утврђују се на основу Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине, при чему се плата не може утврдити у износу који је нижи од износа утврђеног наведеним законом за именованог руководиоца управне организације, а накнада се утврђује у износу који неће бити нижи од максимума утврђеног одредбама члана 39. наведеног закона.

Члан 15б

(Рад Одјела за истраживање геноцида и за едукацију о геноциду)

(1) Одјел је самосталан у свом раду у постављању циљева, утврђивању програма и пројеката, а који се постављају и утврђују најмање једном годишње.

(2) Одјел је обавезан да разматра приједлоге и пројекте Управног одбора и да на те приједлоге даје мишљење, а обавезан је о свом раду, тј. о реализацији постављених циљева извјештавати Управни одбор.

(3) На приједлог Одјела, Управни одбор може одлучивати о оснивању привремених високоспецијализованих стручних комисија за рад на одређеним програмима и пројектима.

(4) Одлука о оснивању комисије из става (3) овог члана садржи очекивано трајање програма или пројекта, његове циљеве и начин рада тог тијела те право на накнаду и износ накнада за рад чланова овог тијела.

(5) Служба Меморијалног центра пружа сву техничку и административну помоћ Одјелу, у складу с одредбама члана 19. с циљем да се омогући неометано функционисање Одјела.

Члан 15ц

(Вањски академски стручњаци)

(1) Меморијални центар може именовати вањске академске стручњаке, конкретно за савјетовање у вези с питањима која спадају у мандат Меморијалног центра.

(2) Ове стручњаке именује Управни одбор на период од четири године, након консултација с директором Службе и предсједавајућим Одјела. Ова именовања се могу вршити и на краћи период, уколико се одреде стручњаци који ће вршити савјетовање у оквиру привремених пројеката.

Члан 15д

(Накнада)

Чланови стручних комисија и вањски академски стручњаци имају право на новчану накнаду за свој рад.

Члан 15е

(Почасни одбор)

Управни одбор може регулисати својим Статутом и основати Почасни одбор, у чијем су саставу истакнути појединци који могу допринијети Меморијалном центру у промовисању свијести о активностима Меморијалног центра и који могу помоћи у прикупљању средстава потребних за пружање подршке раду Меморијалног центра.

Члан 15ф

(Независна процјена)

Управни одбор има обавезу да најмање једном у три године организује провођење независне процјене законодавног оквира, свеукупног радног учинка Меморијалног центра и могућности за будући развој Меморијалног центра, укључујући између осталог и процјену реализације пројеката и степена испуњења постављених циљева, коју ће провести међународна институција са значајним искуством у истраживању геноцида и едукацији о геноциду.

Члан 3.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на службеној интернетској страници Канцеларије високог представника, или наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", који год од тих дана наступи раније.